

tale min Anskuelse om det foreliggende Forslag og andre, som staae i nær Forbindelse dermed, og jeg havde derfor ikke tænkt mig, at jeg skulde tage Ordet under denne Forhandling. Jeg skal i alt Fald ogsaa nu holde mig tilbage fra endeel Bemærkninger, som der ellers er givet mig Leilighed til ved de Ytringer, der ere fremkomne fra flere Sider, men der er dog et Par Punkter, som ere blevne fremdragne, navnlig af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgkreds (S. A. Hansen), der først havde Ordet idag — og det er ogsaa først, efterat han har havt Ordet, at jeg har ønsket at faae det — ved hvilke jeg troer der er et Par Bemærkninger at gjøre, som maaskee kunde tjene til at ophjse Forholdet noget mere og vise, at det ærede Medlem ikke havde ganske Ret i afstille af de Ytringer, hvormed han fremkom. Det ærede Medlem udtalte først, at det var beynnderligt, at man havde stillet Valgmenighedsloven og Spørgsmaalet om Kirkecommissionen i dette inderlige og nye Sammenhæng; han erklærede, at han aldeles ikke kunde fatte dette, idet det forekom ham, at Forholdet snarere kunde synes at være et heelt andet, og at der navnlig kunde være en anden Lov, med Hensyn til hvilken det langt stærkere kunde finde Anvendelse, nemlig med Hensyn til Loven om Menighedernes Indflydelse i Almindelighed paa Valget af deres Præster. Denne Bemærkning, og navnlig den første Deel deraf, er kommen saa ofte frem paa forskjellige Steder, at man maaskee kan sige, at Intet er stærkere blevet fremhævet som en Anke imod Valgmenighedsloven end netop det, at man har sagt, at det var saa langt fra, at der var nogen rimelig Grund til at ville have Loven om Valgmenighederne først afgjort og dernæst en Kirkecommission, at dette netop var en paafaldende Urimelighed. Det burde være omvendt; thi skulde vi have en Kirkecommission, har man sagt, er Intet rimeligere end, at dette Spørgsmaal saavel som alle de andre kommer til Forhandling i den. Det forekommer mig, at der er Sandhed i denne Bemærkning fra deres Side, som mene, at ingen Sag af kirkelig Bestaafenhed kan afgjøres af den almindelige Lovgivningsmagt, uden at der først har fundet en eller anden særlig Deel-

tagelse Sted fra Kirkens Side, thi da er det ganske vist, at det maa staae som noget Paafaldende, at man vil behandle og afgjøre en Sag, der, selv om man ogsaa ikke vil tillægge den den overdrevne Vigtighed, som Mange have forsøgt at lægge i den, dog uægtelig har sin Betydning. Det er imidlertid aabenbart, at man dog maa sige, at den almindelige Opfattelse, den, der i alt Fald har været fuldstændig gjældende i dette Thing saavel som ogsaa i tidligere Tid, medens vi have haft en constitutionel Forsatning — jeg troer, at dette navnlig blev ophjst ved forrige Behandling — ingenlunde gaaer ud herpaa, men tværtimod gaaer ud fra, at ogsaa kirkelige Love kunne komme frem, uden at en saadan kirkelig Forhandling har fundet Sted; Spørgsmaalet bliver altsaa blot, om det er rigtigt, eller om der kan være Opfordring eller Anledning til først at tilveiebringe en Forhandling af den Natur, hvorom der nu er Spørgsmaal, og her viser Forfjellen sig saa bestemt, at dette ganske naturligt har ledet til den Stilling, som er bleven indtagen fra Regjeringens Side med Bisfald fra Folke-thingets Side. Der er nemlig den overordentlige store Forfjæl, at Debatten med Hensyn til Spørgsmaalet om Valgmenigheder er afsluttet, og det er umuligt, at der skulde kunne fremkomme noget Yderligere derom. Ved denne Sag er Spørgsmaalet ikke at faae den yderligere klaret, men Spørgsmaalet er at faae den afgjort eller ikke, medens Stillingen med Hensyn til de andre Sager netop er den, at man ønsker at komme til Klarhed om, hvorledes man er stillet. Der er Nogle, som ønske, ja sætte stor Pris paa at faae Valgmenighedsloven, og der er Andre, som have stor Aversion for at faae den, men hvad det er for en Lov, derom ere Alle enige, og om man endog kan tænke sig Forandringer i den, ville de dog forholdsviis være saa forsvindende, at det naturligtviis ikke er dem, der sætte Gemhytterne i Bevægelse. Forhandlingen om denne Sag er nu sluttet, Alt, hvad der kan siges for eller imod, er kommet frem, der staaer kun tilbage at tage en Afgjørelse, og det forekommer mig tydeligt, at man, naar man forøvrigt erkjender Lovgivningsmagtens Berettigelse til at tage Afgjørelsen i sin Haand, maa sige, at der er